

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19Ek/280/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119228930
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119228930.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, právne zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, IČO: 42 185 190, so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava 4, proti povinnému: R. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX B., o vymoženie 170,- Eur s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/280/2019 zo 28. mája 2019, takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/280/2019 zo 28. mája 2019 zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/280/2019 zo 28. mája 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol a oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

2. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 11.02.2019 domáhal od povinného vymoženia 170,- Eur s príslušenstvom, trov pôvodného konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok, sp. zn.: SRSApA 03567/15, vydaný dňa 30.06.2016 Stálym rozhodcovským súdom zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 744 971, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní s ustanoveným rozhodcom Mgr. Richardom Mošaťom, LL.M. (ďalej aj „Exekučný titul“). Exekučný súd dňa 05.04.2019 dožiadal samotného zriaďovateľa Asociáciu pre Arbitráž o predloženie kompletného rozhodcovského spisu, ktorý bol súdu doručený dňa 30.04.2019.

3. Súd ďalej pripomenul, že zákonné ustanovenie § 53 ods. 3 Exekučného poriadku exekučnému súdu ukladá pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu s týmto zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj jeho materiálnu vykonateľnosť. Súd v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskom spore, je vždy povinný skúmať, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa osobitných predpisov a či rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, návrh na vykonanie exekúcie zamietne.

4. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 803104097 zo dňa 19.04.2013 (ďalej aj „zmluva o úvere“) a rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi oprávneným a povinným v ten istý deň, t.j. 19.04.2013, podľa ktorej všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedení úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené buď pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

5. Súd dospel k záveru, že zmluva o úvere, ako aj rozhodcovská zmluva (obe zo dňa 19.04.2013) uzatvorené medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom sú spotrebiteľskými zmluvami podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpísania zmluvy a na právne vzťahy vyplývajúce z úverovej zmluvy aplikoval ustanovenia spotrebiteľského práva a posudzoval rozhodcovskú zmluvu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či jej obsahom nie je taká dohoda zmluvných strán, resp. zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú v takom znení, ako bola predložená, konajúci súd právne posúdil ako neprijateľnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a teda absolútne neplatnú z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dôvodil, že pre vyslovenie absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je podstatné to, že so spotrebiteľom nebola individuálne dojednaná. Skutočnosť, že dohoda zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu netvorila súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ale bola uzavretá vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy v ten istý deň ako zmluva o úvere ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá a svedčí o vôle povinného pristúpiť na túto osobitnú zmluvnú podmienku. Povahu formulárovej zmluvy totiž majú nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predtlačené znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Tomuto typu zmluvy nasvedčuje aj vyhotovenie rozhodcovskej zmluvy v danej veci, ktoré má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú zmluvu o úvere. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by oprávnený predložil povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takej podobe, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinný mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku je práve pri rozhodcovskej zmluve zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou a spotrebiteľ sa ďalej nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. V danom prípade z návrhu rozhodcovskej zmluvy nevyplýva, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská zmluva navyše nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd uskutočnil výber predpokladaný v čl. II bode 1, písm. a) rozhodcovskej zmluvy. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musel sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačenej časti rozhodcovskej zmluvy je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský

súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Súd zdôraznil aj skutočnosť, že rozhodcovská zmluva sa navyše nestáva individuálne dohodnutou ani tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Uvedené tiež nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Takouto formuláciou rozhodcovskej zmluvy bolo podľa názoru súdu povinnému ako spotrebiteľovi odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, ale aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor rozhodol. Ustanovenie rozhodcovskej zmluvy, od ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc je v tomto prípade neprijateľné, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatné. Právomoc rozhodcovského súdu bola v tomto prípade založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní a preto je nesporné, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom, či už z hľadiska formálneho alebo materiálneho, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie.

6. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov konania.

7. Namietal, že rozhodcovská zmluva sa nachádza na samostatnom liste papiera, kde je veľkými písmenami určené, že sa jedná o rozhodcovskú zmluvu. V prípade osoby žalobcu má žalovaný zároveň za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísal (obdobne o tom hovorí i čl. 11 ods. 2 CSP). Žalobca navyše žiadnym spôsobom nebol k podpisu rozhodcovskej zmluvy donútený a podpisy činil bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku.

8. Podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, je neprijateľnou podmienkou dojednanie, ktoré umožňuje, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. Oprávnený mal za to, že rozhodcovská zmluva spĺňa všetky náležitosti podľa platných právnych predpisov v čase jej uzatvorenia. Je nepochybné, že rozhodcovská zmluva, dohodnutá medzi oprávneným a povinným je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva nevyžaduje od oprávneného, aby spory s povinným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12Cb/114/2014-104 (s neúplne uvedeným dátumom vydania, pozn. sudcu). Namietal, že podľa odbornej literatúry rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je pre spotrebiteľa nevýhradná (t.j. dáva mu možnosť vždy sa pred podaním žaloby proti dodávateľovi rozhodnúť, či ju podá na všeobecnom alebo rozhodcovskom súde) nebude dotknutá ustanovením § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka (Magál, M. - Kubina, P.: Rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách. Justičná revue, 2008, č. 4, s. 616 a nasl.). Žalobca má teda kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. V prípade, že sa účastníci rozhodcovského konania dohodnú na predložení svojho sporu na prerokovanie stálemu rozhodcovskému súdu v zásade platí, že sa podrobujú predpisom tohto súdu. Podľa § 14 ods. 2 ZoRK upravujúceho náležitosti rokovacieho poriadku, rozhodcovský súd postupuje v ňom neupravených otázkach podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti oprávnený ďalej poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.11.2017, sp. zn. 2Er/1464/2015, v ktorom súd konštatoval, že dlžník sa „uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy nevzdal práva na súdnu ochranu poskytnutú všeobecnými súdmi Slovenskej republiky, nakoľko Rozhodcovská zmluva obsahuje alternatívne riešenie sporov, ktoré dostatočným spôsobom zabezpečuje spotrebiteľovi

právo podať žalobu nielen na rozhodcovský súd, ale aj na všeobecný súd.“ Umožnenie výberu súdu, ktorý je dohodnutý zmluvnými stranami v poslednej vete čl. II bod 1 Rozhodcovskej zmluvy je dôkazom o tom, že takýmto žiadateľom môže byť rovnako veriteľ ako aj dlžník - spotrebiteľ, preto takéto dojednanie nemôže mať povahu neprijateľnej podmienky (z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoE/297/2017 zo dňa 24.08.2017). Oprávnený tiež poukázal na závery v rozsudku Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6C/176/2014-75.

9. Oprávnený podanie sťažnosti odôvodnil aj tým, že platnosť právneho úkonu treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia nastať po jeho uzavretí. Dôležité je to, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu.

10. Oprávnený vyjadril presvedčenie, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak žalovaný popiera, že by sa v danom prípade jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplýva jednoznačne z ustanovení pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení zákona č. 394/2011 Z.z.), ktoré jednoznačne umožňujú mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver podľa oprávneného vyplýva aj zo znenia aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. Tento záver je uvedený o.i. aj v odbornej literatúre: Raban, P.: Autorizovaní rozhodcovia alebo adjudikátori? Je efektívne zabezpečená spravodlivosť v spotrebiteľských vzťahoch? Bulletin advokacie, 2010, č. 6, s. 18. Zdôraznil, že platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (aj keď ani táto zásadne rozhodcovské konanie nezakazuje) nielen lex specialis, ale aj lex posterior, a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch vyplýva jednoznačne aj z odporúčania Komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch vyplýva aj zo súdnej judikatúry a odbornej literatúry. Zásadná prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch bola priznaná Rozsudkom Vrchného súdu v Olomouci zo dňa 2. marca 2011, sp. zn. 12 Cmo 13/2010, pričom tento súd výslovne uviedol, že existencia rozhodnutia ESD č. C-168/05 vo veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL. v zmysle jeho bodov č. 36-39 nestanovuje povinnosť národného súdu prehlásiť rozhodcovskú doložku z úradnej moci za neplatnú a vyvodíť z toho ďalšie dôsledky. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch bola v podobe odmietnutia vecného prieskumu rozhodcovských rozsudkov potvrdená o.i. aj Rozsudkom Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30. októbra 2009, sp. zn. 33 Cdo 2675/2007, ako aj Rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové zo dňa 1. marca 2011, sp. zn. 19Co 481/2010. Rozsudkom Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29. júna 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 bolo popri pripustení rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom spore uvedené, že rozhodcovská doložka bola písaná dobre čitateľným písmom a spotrebiteľ dobre vedel, že text, ktorý podpisuje, obsahuje rozhodcovskú doložku, ako aj to, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno ponímať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Prípustnosť rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskom spore potvrdil Najvyšší súd ČR aj svojím uznesením zo dňa 28. apríla 2010 pod sp. zn. 23 Cdo 4895/2010. Uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30. marca 2009, sp. zn. 32 Cdo 1590/2008 s právnou vetou - v prípade spotrebiteľskej zmluvy nie je dojednanie rozhodcovskej doložky vylúčené, bolo publikované pod číslom C 7386. Oprávnený ďalej odkázal na konkrétnu odbornú literatúru a články, podľa ktorých uzavretie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľských sporoch nie je vylúčené.

11. Oprávnený poukázal aj na skutočnosť, že povinný svojím podpisom na rozhodcovskej zmluve ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle vyjadril súhlas s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy, ktorej obsahom bolo aj vyhlásenie povinného, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy.

12. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

13. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužívajú.

14. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

15. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

16. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

17. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň preto odkazuje. Z obsahu súdneho spisu mal sťažnostný súd potvrdený skutkový stav tak, ako ho zistil aj súd v napadnutom uznesení a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný podklad pre prijaté rozhodnutie, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj na oprávneným uplatnené dôvody sťažnosti. Písomné vyhotovenie uznesenia tak nemusí obsahovať odôvodnenie (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

18. Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v konaní zaoberať, bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul. Súd na úvod pripomína, že ochranu autonómie vôle považuje za elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu. V intenciách tohto názoru je potom potrebné uzavrieť, že vo všeobecnosti platí, že strany rozhodcovskej zmluvy sa dobrovoľne a vedome vzdávajú svojho práva na prejednanie svojej veci nezávislým a nestranným súdom. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán, prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu. Právny poriadok v súlade so zásadou autonómie vôle slobodne prejavenu vôľu strán smerujúcu k prejednaniu a rozhodnutiu sporu rozhodcom rešpektuje, to však na strane druhej neznamená, že by účelom rozhodcovského konania malo byť vylúčenie či zníženie úrovne ochrany, ktorá by bola stranám poskytovaná v civilnom súdnom konaní. Ochrana autonómie vôle nemôže byť absolútna ani tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktorý je spôsobilý autonómii vôle proporcionálne obmedziť. Vo vzťahu k posudzovaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy je potrebné zdôrazniť, že rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovneniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci. Tento záver sa potom odráža v celkovo prísnejšom nahliadaní na rozhodcovské zmluvy a ich náležitosti.

19. Súd pri posudzovaní daného prípadu vychádzal zo skutočnosti, že oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere a rovnakého dňa oprávnený s povinným uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu. Niet pochyb o tom, že v predmetných zmluvách na strane jednej vystupoval oprávnený v postavení dodávateľa konajúceho v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej povinný v pozícii spotrebiteľa (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Preto je

potrebné na problematiku uzavretej rozhodcovskej zmluvy nahliadať primárne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa.

20. Ochrana spotrebiteľa je v slovenskom právnom poriadku prioritne upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutých zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

25. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

27. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Napriek tomu, že v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky/zmluvy nie je súčasťou exemplifikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné skúmať, či s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nemôže byť dojednanie rozhodcovskej zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku považované. Súd pripomína, že 21.04.1993 bola publikovaná v Úradnom vestníku L 095 Smernica č. 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá bola prijatá s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa pred neprimeranými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Napriek skutočnosti, že táto Smernica nemá priamy účinok, je základným vodítkom eurokonformného výkladu slovenských právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských zmlúv.

29. Podľa § čl. 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. V zmysle § čl. 3 bod 2 Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že niektoré aspekty podmienky alebo jedna špecifická podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje aplikáciu tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva,

neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

30. Je nutné na úvod zdôrazniť, že samotné dojednanie rozhodcovskej doložky prípadne rozhodcovskej zmluvy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je možné pripustiť, resp. nie je možné takéto dojednanie považovať (bez ďalšieho) za neprímeranú podmienku v zmysle Smernice. Súd preto súhlasí s názorom oprávneného, že je možné dojednanie rozhodcovskej zmluvy aj na účely riešenia sporu zo spotrebiteľského úveru. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je však možné pripustiť iba za predpokladu, že jej obsah bude účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu podnikateľ - spotrebiteľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa. K záveru o prípadnej neplatnosti takejto rozhodcovskej zmluvy je možné dospieť na základe individuálneho posúdenia formulácie jej obsahu vrátane okolností, za akých k uzavretiu doložky došlo. V tejto súvislosti je potrebné ďalej doplniť, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv alebo zmluvných podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, v sebe skrývajú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa. Na povinnosti exekučného súdu posúdiť možné nepriaznivé následky (nekalosť) uzavretia rozhodcovskej zmluvy resp. právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil.

31. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 19. 04. 2013 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 803104097. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená toho istého dňa 19. 04. 2013 aj rozhodcovská zmluva. Z časového hľadiska je teda zrejmé, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, v čase tzv. „zníženej bdelosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere podpísal povinný v jeden deň spolu ako viacero spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov. Napriek skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 OZ nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy aj bez uvedenia dôvodu, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Oprávnený žiadnym spôsobom neosvedčil, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, aby povinný od oprávneného obdržal dohodnuté finančné prostriedky. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. V danom prípade nemožno prehliadnúť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016, podľa ktorého: „Odvolací súd nevidí v danom prípade dôvod odkloniť sa už od ustálenej súdnej praxe, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, že zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola totiž dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeniť jej obsah.“ Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu litery zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného o následkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. V tomto smere preto sťažnostný súd považuje záver súdu vyslovený v napadnutom rozhodnutí, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, za správny.

32. K obsahu rozhodcovskej zmluvy je potrebné dodať, že jej účastníci mali na výber, či spory zo zmluvy o úvere budú riešiť v konaní pred všeobecným súdom alebo určeným rozhodcovským súdom. Súd nemal z predložených listín za preukázané, že povinný ako spotrebiteľ, aktívne jednal o spôsobe vyriešenia prípadných sporov a ani o výbere rozhodcovského súdu, t.j. že by sa podieľal na vzniku zmluvy, a to práve z dôvodu, že mu bola predložená zjavne formulárová zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bolo znenie rozhodcovskej zmluvy predložené na formulári, jednalo sa o oprávneným

vopred nastavené pravidlá v otázke určenia konkrétneho rozhodcovského súdu bez akejkoľvek možnosti povinného podieľať sa na obsahu takejto rozhodcovskej zmluvy. Za kľúčové zistenie v danom prípade je potrebné považovať to, že v prípade výberu rozhodovacieho fóra zo strany oprávneného by sa de facto konanie presunulo mimo bydliska povinného, na ktorú skutočnosť v zmysle obsahu rozhodcovskej zmluvy oprávnený povinného neupozornil. Súd svoju argumentáciu opiera aj o uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2012, sp. zn. 6CoE/256/2012, ktorý judikoval, že „súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, podľa ktorého zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu ... záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry Súdneho dvora C-240/98 - C-244/98 Oceano grupo editorial. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva ... Na druhej strane si banka naformulovala zmluvu tak, že vytvorila priestor na rozhodcovské konanie v mieste svojho sídla “. Podmienka v rozhodcovskej zmluve delegujúca právomoci na rozhodcovský súd v územnej jurisdikcii, kde má oprávnený svoje hlavné obchodné sídlo, zaväzuje povinného podrobiť sa výhradne jurisdikcii tohto súdu, situovaného ďaleko od miesta jeho bydliska. To mu preukázateľne sťažuje prístup k súdu. Rozhodcovská zmluva preto z hľadiska svojho obsahu v kontexte s okolnosťami jej dojednania spadá do kategórie podmienok, ktoré majú za cieľ alebo účinok vylúčiť alebo zabrániť právu povinného (spotrebiteľa) na prístup k súdu. Na druhej strane táto podmienka uľahčuje oprávnenému pripraviť sa na proces a robí mu tento menej obtiažnym. Takáto vopred neprerokovaná rozhodcovská zmluva, ktorá delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, sa preto v zmysle Smernice považuje za nečestnú (porov. spojené prípady C-240/98 až C-244/98). Rozhodcovská zmluva v tejto konkrétnej veci napĺňa znaky neprimeranej podmienky, pretože vyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania a táto nerovnováha dosahuje zvýšenú disproporčnú intenzitu a vo svojom dôsledku je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode na strane povinného. Voľba súdu sa v posudzovanom prípade pre povinného stáva iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje (porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016). Nakoľko predmetná rozhodcovská zmluva znemožňuje voľbou povinného dosiahnuť rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, pokiaľ ho oprávnený vyvolá ako prvý, je tak založená nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán. Povinnému bola dojednaním posudzovanej rozhodcovskej zmluvy de facto odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v mieste svojho bydliska (mesto Humenné), ak oprávnený podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde so sídlom v Bratislave, vzdialenej takmer 500 km. Všetky tieto skutočnosti boli prítomné už v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy a založili tak jej absolútnu neplatnosť. Súd zdôrazňuje, že pokiaľ spotrebiteľ nevie z dôvodu neinformovanosti identifikovať rozhodcovskú zmluvu ako nekalú vo svojich dôsledkoch, nemá dôvod ani v stanovenej lehote od takejto zmluvy odstúpiť. Právo, ktoré by neumožňovalo zbaviť neinformovaného spotrebiteľa účinkov nekalej rozhodcovskej doložky len preto, že ju pre svoju neinformovanosť uzavrel, prípadne od nej neodstúpil a pritom nebol zastúpený v rámci kontraktácie advokátom, by odporovalo zásade efektivity unijného práva a vôbec zmyslu ochrany spotrebiteľa.

33. Každý prípad je nutné posudzovať individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a predovšetkým v kontexte všetkých okolností signalizujúcich, že zo strany poskytovateľa úveru dochádza síce z formálneho hľadiska k právne bezvadným právnym úkonom, ktoré však vo svojej vzájomnej súvislosti a s ohľadom na časovú nadväznosť fakticky vedú k sťaženiu či dokonca k upretiu práva druhého účastníka na riadnu a efektívnu súdnu ochranu. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci (náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 314/07 zo dňa 16. 12. 2008). Súd na zistený skutkový stav aplikoval súvisiace právne predpisy v súlade s úniijným výkladom spotrebiteľského práva v záujme zistenia, či sa v danom prípade oprávnený naoko právne súladným spôsobom nesnaží obísť zákonné ustanovenia slúžiace ochrane spotrebiteľa ako

slabšej strany záväzkového vzťahu pred nekalými zmluvnými podmienkami. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25). Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36, a zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 25). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27; Mostaza Claro, už citovaný, bod 26, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579, bod 31). Vo svetle týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 32). Možnosť súdu skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, bod 27). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Cofidis, bod 33, ako aj Mostaza Claro, bod 28).

34. Sťažnostný súd poukazuje na svoj výklad tak rovnako ako súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom a delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ktoré je na viac ďaleko od miesta bydliska povinného, čím preukázateľne došlo k zhoršeniu jeho procesného postavenia. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí a ktorý sa nachádza vo veľkej vzdialenosti od bydliska povinného, pričom aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetnú rozhodcovskú zmluvu posúdil vyšší súdny úradník správne ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného (spotrebiteľa), poukazujúc aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto súd správne vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Ak súd dospeje k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neplatná. Následkom zistenej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt. Exekučný súd nemôže akceptovať ako exekučný titul rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu. Exekučný titul, vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax za rozhodnutie zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (vykonateľný exekučný titul v zmysle § 45 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku) a preto návrhu na

vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu, nebolo možné vyhovieť.

35. Napadnuté uznesenie tak súd považuje za vecne správne, keď ani v sťažnostnom konaní neboli zo strany oprávneného tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

36. Oprávnený si v sťažnostnom konaní uplatnil voči povinnému aj nárok na náhradu trov exekučného konania.

37. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

39. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

40. Podľa § 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

41. V ustanovení § 255 CSP sa ako kritérium priznania náhrady trov konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), a to tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy, ktoré táto strana vynaložila v súvislosti s uplatnením alebo bránením svojho práva. Oprávnený bol v tomto konaní neúspešný (súd jeho sťažnosť zamietol), voči povinnému mu tak nemohol vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré mu vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Keďže do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), nie je medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania a preto výrok o trovách konania je v danom prípade nadbytočný (k tomu porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2017, sp. zn. 17Co/38/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).